

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO, LENKIJOS RESPUBLIKOS SEIMO BEI SENATO
IR UKRAINOS AUKŠČIAUSIOSIOS RADOS NARIŲ ASAMBLĖJOS
12-OSIOS SESIJOS**

DEKLARACIJA

2022 m. gruodžio 7 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo, Lenkijos Respublikos Seimo bei Senato ir Ukrainos Aukščiausiosios Rados narių asamblėja, susirinkusi į 12-ąją sesiją 2022 m. gruodžio 6–7 d. Vilniuje:

pabrėžia, kad Liublino trikampis – svarbi Europos ir regioninio bendradarbiavimo dalis;

akcentuoja įvairiapusės Lietuvos ir Lenkijos paramos Ukrainai svarbą;

pažymi, kad glaudus Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos parlamentų bendradarbiavimas ir veiksmų koordinavimas yra svarbus šiuo sunkiu Ukrainai ir Europai metu;

pakartoja, kad Ukraina turi prigimtinę teisę į individualią ar kolektyvinę savigyną pagal Jungtinių Tautų Chartijos 51 straipsnį, ir **pabrėžia**, kad Ukrainos pergale Rusijos Federacijos vykdomame kare turi egzistencinę reikšmę Ukrainai ir visai Europai;

pabrėžia, kad neseniai įvykęs incidentas Lenkijoje akivaizdžiai rodo Rusijos karo veiksmų keliamą grėsmę ne tik Ukrainai, bet ir kaimyninėms šalims, bei **pabrėžia**, kad už šiuos veiksmus atsakinga Rusijos Federacija, kartu **pažymi**, kad NATO oro erdvė ir rytinės sienos turi būti maksimaliai apsaugotos;

griežtai atmeta neatsakingą ir labai provokacinę Rusijos retoriką dėl galimo branduolinio ginklo naudojimo;

griežtai smerkia vis dar tęsiamą Zaporizios atominės elektrinės okupaciją ir nesiliaujančias Rusijos ginkluotųjų pajėgų prieš Ukrainos civilinius branduolinius objektus vykdomas atakas, kuriomis šiurkščiai pažeidžiama tarptautinė teisė ir kurios kelia tiesioginę grėsmę branduolinei saugai ir saugumui;

smerkia Rusijos bandymą aneksuoti laikinai okupuotas Ukrainos teritorijas ir **dar kartą patvirtina** savo pasirengimą toliau dirbti kartu, kad Rusija visiškai ir besąlygiškai išvestų visas savo karines pajėgas iš visos Ukrainos teritorijos ir atkurtų Ukrainos teritorijos vientisumą ir suverenitetą pagal tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas;

patvirtina dėsianti bendras pastangas toliau stiprinti veiklą tarptautinėje Krymo platformoje, kuria siekiama Krymo deokupacijos;

ragina tarptautinę bendruomenę išlaikyti ir didinti sankcijų spaudimą Rusijos Federacijai, siekiant ir toliau smarkiai mažinti valstybės agresorės galimybes tęsti karą prieš Ukrainą;

ragina tarptautinę bendruomenę toliau teikti politinę, ekonominę, finansinę, humanitarinę, karinę ir kitokią pagalbą tol, kol bus pasiekta pergalė prieš agresorių;

siūlo įvertinti Rusijos Federacijos narystės Jungtinių Tautų Organizacijoje, ypač buvimo Saugumo Tarybos nuolatine nare, teisėtumą ir **ragina** valstybes nares bendradarbiauti siekiant tobulinti Jungtinių Tautų Organizacijos reformą;

siūlo įvertinti Rusijos Federacijos dalyvavimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijoje teisėtumą;

griežtai ragina Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Parlamentinę Asamblėją nedelsiant priimti Darbo tvarkos taisyklių pakeitimą, leidžiantį sustabdyti valstybės agresorės delegacijos įgaliojimus, kai dalyvaujanti valstybė narė prieš kitą dalyvaujančią valstybę narę vykdo karinį išpuolį, kurio metu vykdomos plataus masto karinės operacijos, arba ataką, turinčią panašaus pavojaus poveikį tos valstybės suverenitetui ir teritorijos vientisumui;

pabrėžia, kad nepaprastai svarbu spartinti oro gynybos ir priešraketinių sistemų pristatymą Ukrainai, siekiant apsaugoti civilius gyventojus ir ypatingos svarbos infrastruktūrą, įskaitant energetikos objektus;

akcentuoja, kad svarbu skubiai suteikti tarptautinę paramą Ukrainos energetikos sektoriui, kurio didžioji dalis buvo sunaikinta arba sugadinta dėl Rusijos raketų ir bepiločių orlaivių smūgių;

vertina Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos Vyriausybių ir žmonių suteiktą visapusę paramą dėl Rusijos agresijos iš Ukrainos priverstiems bėgti Ukrainos piliečiams;

akcentuoja, kad svarbu įsteigti Specialųjį Tribunalą, kuris ištirtų Rusijos agresijos nusikaltimus ir užtikrintų Rusijos atsakomybę už veiksmus prieš Ukrainą ir jos civilius gyventojus;

pabrėžia, kad Rusijos Federacija nuolat nevykdo savo įsipareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę, visų pirma pažeisdama pagrindines tarptautinės humanitarinės teisės nuostatas dėl karo belaisvių;

ragina didinti spaudimą Rusijos Federacijai, kad ši užtikrintų savo įsipareigojimų pagal tarptautinę humanitarinę teisę vykdymą;

ragina paleisti ukrainiečius civilius gyventojus, kurių daugybę Rusija neteisėtai sulaikė dėl politinių priežasčių, taip pat tuos, kurie buvo paimti įkaitais per plataus masto invaziją į Ukrainą;

ragina Europos Sąjungos Tarybą taikyti visuotinę Europos Sąjungos (ES) sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą Rusijos karinei ir politinei vadovybei, kuri yra atsakinga už šiurkščius ir sistemingus žmogaus teisių pažeidimus Ukrainos teritorijoje ir Rusijoje;

pažymi, kad svarbu toliau riboti Šengeno ir nacionalinių vizų išdavimą bei draudimą Rusijos piliečiams atvykti į Europos Sąjungą, nes tai yra nacionalinio saugumo klausimas;

pabrėžia, kad svarbu sukurti ir įgyvendinti kompensavimo mechanizmą, kuris yra būtina sudedamoji Ukrainos ekonomikos atkūrimo ir Rusijos įpareigojimo atlyginti dėl jos agresijos padarytą žalą dalis;

patvirtina savo pasirengimą aktyviai bendradarbiauti, kad padėtų Ukrainai šiuo metu ir po karo vykdyti šalies atstatymo ir atkūrimo darbus;

pažymi, kad Rusijos agresija neapsiriboja vien Ukraina ir kad jos taikiny yra visa Europa ir demokratinė bendruomenė, įskaitant pasaulio energetinį, aprūpinimo maistu ir informacijos saugumą;

ragina visas valstybes reikalauti, kad Rusija gerbtų įsipareigojimus pagal Juodosios jūros regiono grūdų iniciatyvą ir susilaikytų nuo pasinaudojimo regiono ir pasaulio aprūpinimo maistu situacija;

pabrėžia savo pasirengimą glaudžiai bendradarbiauti dvišaliu ir daugiašaliu pagrindais, kad per kuo trumpesnę laiką būtų užtikrinta Ukrainos narystė ES ir NATO;

pabrėžia, kad labai svarbu, jog Lietuva ir Lenkija toliau teiktų politinę ir ekspertinę paramą Ukrainos stojimo į ES procese bei būsimose derybose, kurios turi būti pradėtos kuo greičiau, jau 2023 metais;

pažymi, kad vienintelis būdas po karo užtikrinti taiką, ilgalaikį stabilumą ir saugumą Ukrainoje ir NATO valstybėse narėse – suteikti Ukrainai narystę NATO;

sutaria siekti, kad 2023 metais Vilniuje vyksiantis NATO aukščiausiojo lygio susitikimas, kurio tikslas yra pradėti 2008 metų Bukarešto aukščiausiojo lygio susitikimo sprendimų įgyvendinimo procesą, būtų sėkmingas.

Viktorija Čmilytė-Nielsen

Tomasz Grodzki

Ruslan Stefančuk

Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininkė

Lenkijos Respublikos
Senato Maršalka

Ukrainos Aukščiausiosios
Rados Pirmininkas